NACIONALINĖ SVEIKATOS TARYBA
LIETUVOS FIZINIO AKTYVUMO IR SVEIKATOS ASOCIACIJA

KONFERENCIJOS
LIETUVOS FIZINIO AKTYVUMO SKATINIMO STRATEGIJA EUROPOS SĄJUNGOS KONTEKSTE
R E Z O L I U C I J A

2011 m. kovo 30 d.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo, Nacionalinės sveikatos tarybos, Lietuvos fizinio aktyvumo ir sveikatos asociacijos nariai ir kiti konferencijos dalyviai, atstovaujantys įvairioms ministerijoms, savivaldybėms ir valstybinėms institucijoms, akademinėms bendruomenėms ir visuomeninių organizacijų atstovai, apsvarstę bei įvertinę fizinio aktyvumo skatinimo politiką Lietuvoje, pripažįsta, kad padėtis nėra gera. Lietuvos gyventojų fizinis aktyvumas kur kas mažesnis nei Suomijos, Olandijos, Danijos ir kitų šalių. Kaip rodo Lietuvos suaugusių žmonių gyvensenos tyrimo (Kauno medicinos universitetas 1994–2008 m.) duomenys, Lietuvoje laisvalaikiu bent 30 min. keturias ir daugiau dienų per savaitę sportuojančių buvo tik penktadalis – 20 proc. vyrų ir 22 proc. moterų. Asociacija „Sportas visiems" pateikia duomenis, kad organizuotai sportuojančių žmonių skaičius net sportuojančiose savivaldybėse tesiekia 8–11 proc. Todėl galima teigti, kad nepriartėta prie Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) rekomendacijų ir neįvykdytas Lietuvos sveikatos programos siekinys iki 2010 metų padidinti laisvalaikiu fiziškai aktyvių moksleivių skaičių iki 50 proc., o iki 65 metų fiziškai pasyvių žmonių skaičių sumažinti iki 30 proc. Fizinio aktyvumo sąlygos Lietuvoje prastokos ir įvairiose vietovėse labai skirtingos. Savivaldybių apsirūpinimas sporto infrastruktūros objektais skiriasi net 8,6 karto. Savivaldybės mažai bendradarbiauja su mokslinių tyrimų centrais ir universitetais, spręsdamos įvairius miestų plėtros klausimus. Menkai išvystyti dviračių ir pėsčiųjų takai, nesuplanuoti jų tinklai, nesudarytos sąlygos iš gyvenamųjų rajonų saugiai dviračiais pasiekti darbą, mokyklą, parduotuvę. Eurobarometro 2006 m. sociologiniu tyrimu „Sveikata ir mityba" nustatyta, kad Lietuvos gyventojai nėra tarp tų šalių, kurių gyventojai linkę sutikti, kad jų gyvenamoji aplinka skatina fizinį aktyvumą (ES vidurkis – 73 proc., Lietuvos – 66 proc., Suomijos – 90 proc., Olandijos – 93 proc.).

Seimas 2011 m. kovo 24 d. patvirtino 2010–2020 m. valstybinę sporto plėtros strategiją, deja, ji neatitinka PSO ir ES fizinio aktyvumo gairėse rekomenduojamų principų. Deklaruojami siekiai ir uždaviniai iš esmės skiriami sporto rezultatams siekti, o ne sveikatą gerinančiam aktyvumui remti.

Konferencijos dalyviai, išklausę pranešimus ir diskusijas **siūlo:**

Lietuvos Respublikos Seimui –

- atkreipti dėmesį į tai, kad Lietuvoje neįgyvendinamos ES fizinio aktyvumo gairės, trūksta politinių veiksmų ir nėra tai reglamentuojančio politinio dokumento;
- pavesti teisinių aktų, susijusių su fizinio aktyvumo skatinimu, priežiūrą Sveikatos reikalų komitetui, nes fizinio aktyvumo skatinimo politikos pagrindinis tikslas – visuomenės sveikatos gerinimas;
- tikslinti Kūno kultūros ir sporto įstatymą ir įvesti fizinio aktyvumo sąvoką, išplečiant Vyriausybės ir savivaldybių kompetenciją visuomenės fizinio aktyvumo skatinimo srityje.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai –

- įvertinti didelę fizinio aktyvumo reikšmę visuomenės sveikatai, skirti ypatingą dėmesį šiai sričiai rengiant Lietuvos sveikatos naujo laikotarpio programą.

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai –

- planuoti kūno kultūros mokytojų kvalifikacijos kėlimo kursus, atsižvelgiant į Lietuvos kūno kultūros akademijos mokslininkų rekomendacijas.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai –

- išnagrinėti galimybę papildyti normatyvinius statybos dokumentus ir juose nustatyti gyventojų sporto aikštelių planavimo ir įrengimo tvarką bei taisykles gyvenamosiose, viešosiose ir rekreacijos teritorijose, atsižvelgiant į Lietuvos mokslininkų rekomendacijas.

Lietuvos savivaldybių asociacijai –

- kartu su Sveikatos apsaugos ministerija, Nacionaline sveikatos taryba ir, pritraukiant akademinę bendruomenę, imtis iniciatyvos organizuoti modernios visuomenės sveikatos ir jai draugiškos miestų aplinkos sampratos ugdymo renginius naujos kadencijos savivaldybių politikams;
- rekomenduoti savivaldybėms, rengiančioms miestų ir gyvenviečių plėtros planus,

pasitelkti mokslinių tyrimų centrų, universitetų mokslininkus ir numatyti planuose priemones visuomenės sveikatos požiūriui įvertinti ir užtikrinti;

- inicijuoti savivaldybėse geros patirties sklaidą – skatinti fizinį aktyvumą, sektorių bendradarbiavimą, įtraukti bendruomenę, LFASA ir kitas visuomenines organizacijas į sprendimų priėmimą, efektyviau naudoti ES struktūrinių lėšas, įgyvendinant „Leader +" projektą, vykdyti kitą veiklą, nukreiptą į visuomenės sveikatos gerinimą;
- Pritarti NVO „Sveikuoliai" iniciatyvai pradėti parengiamuosius darbus, kad Lietuvoje 2012 metams būtų suteiktas Sveikatos metų devizas.

Pirmininkas Juozas Pundzius